דקניה בהויה. ומשעה הויה ליפסילה כדכתיב וכת כהן כי תהיה לאיש זר: משום דעולא. במס' כתובות בפרק אחד"פ (דף מז:) דבר תורה ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה לכתיב "קנין כספו הוא יאכל בו" ומה טעם אמרו אינה אוכלת גזירה שמא יזנו לה כוס בבית אביה והלך ותשקה לאחיה תורה אור

ולאחותה: בתקנתא דרבנן. דתרם אע"ג דלאו בר דעת הוא תקיע ביה רבנן נישואין לקמן בפ' חרש שנשא (דף קיב:): קס"ד בשומרת יבם לבן ט'. ולא בא עליה ולמאי הלכתא נקט בן ט' אי למיפסל לאשמועינן דכיון דחזי לביאה פסיל לה בזיקת יבמין מאי איריא בן ט' אפילו קטן נמי דלא קרינן בה "שבה אל בית אביה" ולאשמועינן בגיר מבן ט': ואי לאכולי כו'. ואי לכי נקט בן ט' לאשמועינן רבותא דאע"ג דחזי לביאה לא מאכיל יבמתו בזיקתו, אפילו גדול ממש לא מאכיל דלאו קניינו הוא דהא אשמעי' בגדול דבישא דמתני': בבא על יבמתו. דאלו גדול הוה אכלי ואשמועינן רבותא דאע"ג דביאתו ביאה לא מאכיל "ופוסלין" דקתני במתניתין אשארא קקי: אעובד ויכב בלא ביאה ואילוסין וחרם, אבל בן ט' לא נקט ליה אלא

[קידושין עד:] משום "ואין מאכילין": מי סבי. דמשום דאינו מאכיל נקט ליה למה לי למיתני סיפא דקתני "ספק שהוא בן תשעה ספק שאינו" הוי נמי כבן ט', השתא ודאי בן ט' כו': פסולין. כגון ממזר ונתין ומשום פוסלין נקט ליה, "ולא מאכילין" לא בבן ט' קמי אלא אשארא עובר ויבם אילוסין וחרם: בן תשעה. שהוא גר עמוני ומואבי וכו' דאסורין לבא בקהל: מצרי ואדומי. עד דור שלישי בעשה: כותי ונתין. בלא תתחתן בם דקסבר (ג) גירי אריות הן: חלל. פסול לכהונה: פסולים. אם בת כהן מן התרומה, ושניה ישראלית ליכשא לכהונה עולמית: מדקתני סיפא דמתניתין: סיפא פסולי כהונה. חלל ואע"ג דקתני "שאינו לבא בישראל" לא מיירי אלא בכהונה דמרישא הוה אמינא פסולי קהל הוא דפסלי אבל ביאתם חלל לא, להכי תני סיפא מסנה יתירא לאשמועינן חלל: פסולים. בהגיע מתרומה דבי נשא' ומן הכהונה לגיה ישראלית מן הכהונה: רבי יוסי אומר כו'. טעמא דרבי יוסי ורבנן שמעון מפרש לקמן בשמעתין מאי קאמרי ומאי פלוגתייהו: לאו מוכל זר נפקא. "וכל זר לא יאכל קדש" והשתא סלקא דעתך דקסבר הך בת כהן נמי משתמע מיניה הוליל ומיסת לישראל הלי

[תוספתא נדה פ"ו]

[נעיל נד: ומ"ש]

* ויקרא כב:ט. ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ואכלה...

דהא קניה בהויה ואי בת ישראל לכהן היא לא מאכיל לה משום דעולא: ואתרש: "אי בת כהן לישראל היא פסיל לה דהא קניה בתקנתא דרבנן ואי בת ישראל לכהן היא לא מאכיל" קנין כספו" אמר רחמנא והאי לאו בר קנין הוא: *ובן תשע שנים וכו': קס"ד בשומרת יבם לבן תשע יום אחד, למאי אי למיפסל, קטן נמי מיפסל פסיל, אי לאכולי, גדול נמי לא מאכיל, אמר אביי הכא ביבמת בן תשע שנים ויום אחד הבא על יבמתו, עסקינן דמדאורייתא קניא ליה סר"א הואיל ומדאורייתא קניא ליה וביאתו ביאה אימא לוכיל קמ"ל *עשו ביאת בן ט' שנים ויום אחד כמאמר בגדול א"ל רבא אי הכי סיפא דקתני ספק בן ט' שנים ויום אחד ספק שאינו השתא ודאי בן ט' לא מאכיל ספק מיבעיא אלא אמר רבא בבן תשע שנים ויום אחד דהנך פסולים קתני דפסלי בביאתן וכדתניא *בן תשע שנים ויום אחד גר עמוני ומואבי מצרי ואדומי כותי נתין חלל וממזר שבאו על כהנת לויה וישראלית פסולה והא מדקתני סיפא אם אינן ראוין לבא בישראל הרי אלו פוסלים מכלל דרישא לאו בפסולים עסקינן? רישא פסולי קהל סיפא פסולי כהונה: גופא *בן ט' שנים ויום א' גר עמוני ומואבי מצרי ואדומי כותי נתין חלל וממזר שבאו על כהנת לויה וישראלית (ה) (פסלן) רבי יוסי אומר כל שזרעו פסול פוסל כל שאין זרעו פסול אינו פוסל רשב"ג אומר כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל שאין אתה נושא בתו אי אתה נושא אלמנתו: מנא הני מילי? אמר רב יהודה אמר רב, אמר קרא °ובת כהן כי תהיה לאיש זר, כיון שנבעלה לפסול לה פסלה אי מיבעי ליה דקאמר רחמנא בת כהן דמינסבא לזר ולא תיכול? והיא °מושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל נפקא מדקאמר רחמנא ושבה אל בית אביה האכל מכלל דמעיקרא לא אכלה אי מהיא הוה אמינא *לאו הבא מכלל עשה עשה כתב רחמנא האי ללאו? °מוכל זר לא יאכל קדש נפקא הדא

אי בת כהן לישראל היא פסיל לה דהא קניה בהא הויה. מתוך הלשון משמע דמקרא דמכי תהיה לאיש זר נפקא כדפירש בקונטרס ומיהו לקמן מפיק לה מושבה אל בית אביה מכלל דמעיקרא לא אכלה וכי תהיה לאיש זר מוקמינן לנבעלה לפסול לה פסלה והכא הך דרשא הפשוטה נקט דאי לאו דנפקא לן מושבה הוה מוקמינן לאילוסין דפסלי וכן דרך הגמרא בכמה מקומות* ושוב אמר ר"י דמשום דמהאי קרא דכי תהיה דרשינן נמי דאינה חוזרת בהויה לאילוסין לחזה ושוק להכי נקטיה נמי הכא: קניא ליה. ולאו דוקא אלא כלומר זקוקה לו בביאת בן תשע לא הוי אלא כמאמר בעלמא ובפרק קמא דקדושין (דף יט.) ממעטין ליה דלא קניא מקרא דאשת איש פרט לאשת קטן ויש ספרים דגרסי חזיא ליה והכי פירושו כיון דמדאורייתא זקוקה וביאתו ביאה ולא בעינן כוונה ביבמה קס"ד דקני לה מדאורייתא ולוכיל קא משמע לן דלא משום דלא קני לה:

[וע' תוס' עירובין עז: ד"ה בכתיבה]

רישא פסולי כהונה סיפא פסולי קהל. וכן גירסת ר"ת ולא כספרים דגרסי לעיל דהא קתני סיפא ואם אינו ראוי לבא בישראל וא"ת וכיון דתנא רישא פסולי כהונה למה לי למיתני בסיפא פסולי קהל דכ"ש הוא ויש לומר דתנא סיפא לגלויי דרישא שלא תאמר רישא פסולי קהל דוקא ואם תאמר וספק בן ט' איתא פוסל בביאתו עוקמה מחזקה קמייתא דהוה פחות מבן תשעה ומוקי ליתתא בחזקת כשרות ומיהו לכהונה ניחא דלא אזלינן בתר חזקה ליוחסין כדקאמר רבי יהושע בפרק קמא דכתובות (דף יג.) לא מפיה אנו חיין אלא בחזקת בעולה לנתין וממזר ואפי' ברוב כשרים אלא כדאמר התם ולא מוקמינן לה לחזקה ואפילו לרבן גמליאל ורבי אליעזר דמכשרי הייתו משום דאמרה לכשר נבעלתי אבל הכא דלא ידעה אם הוא בן תשעה לא אבל לתרומה קשיא אמאי לא מוקמינן לה לחזקה דאפילו לענין תרומה אחיי כמו לענין *עבדים ולתרומה מוקמינן לחזקה דהא בכתובות בפ"ב (דף טו. ופס) גבי מוחזק לן באכוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן גרושה הוא כו' ומוקי לה בתרי ותרי משמע דאי לאו משום זילותא דבי דינא הוה מסקי ליה לגולי עלמא והייתו לענין תרומה דאי לכהונה לא מסקינן ליה בתרי ותרי כדמוכח בקידושין בהאומר (דף סו.) גבי עובדא דינאי המלך ויש לומר דהכא כגון דהשתא דאתי קמן הוי ודאי בן תשעה אף על פי שהיה ספק כשבא עליה לא מוקמינן ליה לחזקה קמייתא אלא אזלינן בתר השתא שהוא ודאי בן תשעה דחזקה קמייתא ליתרע ליה: לימא

[קידושין עד:]

[תוספות נדה פ"ו]

[נעיל נד: ומ"ש]

[וע' תוס' עירובין עז: ד"ה בכתיבה]

נ"א עובר ויבם מהרש"א ופ"ש

כח א מיי' פ"ט מהל' תרומות הלכה ט:

כט ב מיי' פ"ח מהל' יבום הל' ט"ז ופ"ט הל' יח סמג עשין נא נב עוש"ע אה"ע סימן קסו סעי' ח:

לא ג מיי' פ"ח מהל' תרומות הל' יא עוש"ע סי' שלא:

לא ד מיי' פי"ח מהל' איסורי ביאה הל"ג סמג לאוין קכ עוש"ע אה"ע סי' ו סעי' ח וע"ש בעור וכו':

לב ה מיי' פ"ו מהל' תרומות הל' ז וסל"ו:

לג ו מיי' שם הלכה ה: נושא/מבנה

◇ הסברים לבא דקתני בשאינה "בן תשע שנים ויום אחד"

△ ביאה/פסולים סיאון לבבל. ה"הבל בן ביושש לן אב" ולבא

תוספות ישנים

ספק בן תשע. וא"ת אמאי פסל לוקמיה אחזקתיה דלא הוה בן תשע ואי"ל דמעלה עשו ביומתן דהייט דווקא לבהמה אבל לתרומה מאי איכא למימר וי"ל כיון דסופו ליגדל אין החזקה כלום א):

א) מי' כתוס' ד"ה ריש"א ובקדושין ע"ש.

[ד"ה ואפילו] נושא (דף מ.) מקורות דביאת פסול פיסל:
(א) לאבילת תרומה
(ב) בת כהן
(ג) לגיה ישראלית
(ד) נושא לפסולה
(ה) בת כהן
(ו) לגיה ישראלית
(ז) מבנה (אדקה) תשובה
(ח) קוטיא

הגהות הב"ח

(ה) נמי' וישראלית פסלוה לי' יוסי: (ג) רש"י ד"ה כותי וכו' דקסבר כותים גירי: